

4/82

1503N201

Candidate's Seat No : _____

M.A. Sem.-1 Examination

401 Philosophy

Philosophy of Social Science (New)

March 2022

Time : 2-00 Hours]

[Max. Marks : 50

સૂચના : (૧) પ્રશ્ન ક્રમાંક ૧ થી ૮ માંથી કોઈપણ ત્રણ પ્રશ્નોના ઉત્તર લખો. પ્રત્યેક પ્રશ્નના ૧૪ ગુણ છે.
(૨) પ્રશ્ન ક્રમાંક ૯ ફરજિયાત છે. તેના ૮ ગુણ છે.

1. પરામીમાંસા તરીકે તત્ત્વજ્ઞાનનું સ્વરૂપ સ્પષ્ટ કરો.
  2. સામાજિક વિજ્ઞાનોના તત્ત્વજ્ઞાનનો પરિચય આપી તેનું ક્ષેત્ર સ્પષ્ટ કરો.
  3. વિજ્ઞાનોના અનુભવવાદી તત્ત્વજ્ઞાનની સમજૂતી આપો.
  4. વિજ્ઞાનોના વાસ્તવવાદી તત્ત્વજ્ઞાનની સમજૂતી આપો.
  5. મનોવિજ્ઞાનમાં અનુભવવાદી અભિગમ સમજાવો.
  6. કાર્લ પોપરના અસત્યપ્રદાનવાદી અભિગમની સમજૂતી આપો.
  7. વિજ્ઞાનમાં ક્રાંતિ અંગેનો પોપર-કુહ વિવાદ સમજાવો.
  8. રૂન્ડર અનુસાર સમજલક્ષી વિજ્ઞાનોની વસ્તુપારખતા અંગેની મુશ્કેલીઓ વર્ણવો.
૯. નીચેના પ્રશ્નો પૈકી કોઈપણ ચાર પ્રશ્નોના એક-બે વાક્યોમાં જવાબ આપો :
૧. પ્લેટોના માટે તત્ત્વજ્ઞાનનું હાર્દ શું છે?
  ૨. તત્ત્વજ્ઞાન સ્વસંદર્ભલક્ષી શાસ્ત્ર શા માટે કહેવાય છે?
  ૩. તાર્કિક અનુભવવાદ મુજબ કેવા વિધાનો જ્ઞાનમાં પ્રગતિ લાવે છે?
  ૪. સમજલક્ષી વિજ્ઞાનોનું તત્ત્વજ્ઞાન એટલે શું?
  ૫. કોમ્ટના મતે માનવજ્ઞાનના વિકાસના ત્રણ તબક્કાઓ કયા છે?
  ૬. પેરેડાઇમ એટલે શું?
  ૭. વિજ્ઞાનમાં ક્રાંતિ અંગેનો કુહનો મત શું છે?
  ૮. નેગલ અનુસાર આત્મઘાતક આગાહી એટલે શું?

P.T.O.

English Version

Instruction : (1) Write answers of any Three from question no. 1 to 8.

Each question carries 14 marks.

(2) Question 9 is compulsory. It carries 8 marks.

1. Clarify the nature of philosophy as a meta criticism.
2. Give introduction to philosophy of social science and clarify its scope.
3. Explain the positivist philosophy of science.
4. Explain the realist philosophy of science.
5. Explain the positivist approach in psychology.
6. Explain Karl Popper's falsificationism.
7. Explain Popper-Kuhn controversy about revolution in science.
8. Describe the problems of the objectivity of social sciences according to Runder.

9. Write answers in one or two sentences of Any Four from the following questions :

1. What is the core of philosophy according to Plato?
2. Why philosophy called as self reflective subject?
3. According to logical positivism which statement brings growth in knowledge?
4. What is philosophy of social sciences?
5. Which are the three stages of the development of human knowledge according to comte?
6. What is paradigm?
7. What is Kuhn's theory of revolution in science?
8. What is assimilative prediction according to Nagel?